

DIN CUPRINS:**PROTECȚIE,
STABILITATE, PROGRES****COOPERARE
INTERNAȚIONALĂ****PERSPECTIVA &
PRESTANȚA
SISTEMULUI****ÎN VIZOR: REALIZAREA
DREPTURILOR
DE PROPRIETATE
INDUSTRIALĂ****INFOTRASEE****PROMOVARE,
SERVICII,
INSTRUIRE****PUBLICITATE****DivertisMOMENT****PROTECȚIE, STABILITATE,
PROGRES****"INFOINVENT" -
forul inteligenței naționale**

În perioada 3-7 octombrie curent în incinta C.I.E. "MOLDEXPO" s-a desfășurat cea mai prestigioasă manifestare expozițională din Republica Moldova consacrată invențiilor, noilor elaborări în domeniul selecției soiurilor de plante și raselor de animale, designului industrial etc. - "INFOINVENT-2001". Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale (AGEPI) și Centrul "Moldexpo" evoluează al cincilea an la rând în calitate de coorganizatori ai acestei acțiuni de maximă importanță pentru economia țării.

**Retrospectiva
Expoziției "Infoinvent":**

Prima ediție a Expoziției Specializate "INFOINVENT-1997" s-a desfășurat în incinta Circului din Chișinău.

În perioada 21-24 mai 1998 a avut loc cea de-a doua ediție a expoziției. De acum înainte această manifestare expo-

zițională se va derula în permanență la Centrul Internațional de Expoziții "MOLDEXPO" în pavilionul nr.2, având în calitate de coorganizator C.I.E. "Moldexpo". La cea de-a II ediție au participat 33 de întreprinderi, organizații și instituții științifice, 3 inventatori particulari. Au fost prezentate 143 de exponate care au inclus circa 257 brevete de invenții.

🕒 Cea de-a III ediție a Expoziției Specializate "INFOINVENT-1999" s-a desfășurat în perioada 28-31 octombrie 1999. Au participat deja 56 de întreprinderi, organizații, instituții științifice, 21 persoane fizice. Au fost prezentate 254 de exponate care au inclus circa 453 brevete

de invenții. Au fost acordate 28 de diplome de gradul I cu mențiune; 46 de diplome de gradul I; 78 de diplome de gradul II; 86 diplome de gradul III. Au mai fost acordate următoarele diplome și premii:

- Diploma Parlamentului Republicii Moldova - *d-lui V. Rudic*;
- Diploma Guvernului Republicii Moldova - *d-lui P. Chintea*;
- Diploma Ministerului Agriculturii - 2 premii - *dnilor I. Hăbășescu, T. Zagorceanu*;
- Diploma Ministerului Educației și Științei - *dnilor A. Andrieș, P. Vlad, A. Gulea, I. Bostan, S. Toma, D. Ghițu*;

- Diploma Mișcării Inventatorilor și Raționalizatorilor din Republica Moldova - *dnilor V. Rudenco, N. Taran*;

Diplomă cu mențiune pentru cea mai reprezentativă participare la expoziție au obținut următoarele întreprinderi: *USM, UTM, USMF "N. Testemițanu", Institutul Național al Viei și Vinului, "Arcașul" S.A., "Oenolab" SRL*.

A fost menționată cu diploma "Cea mai bună inventatoare" - *d-na N. Samusi*.

A fost menționat cu diploma "Cel mai dotat tânăr inventator" - *dnul A. Prida, "Oenolab" SRL*.

Diplomele oferite de AGEPI au fost însoțite de următoarele premii:

- Abonament la Buletinul Oficial de Proprietate Industrială și revista “Intellectus”,
- Cursuri de consilieri în domeniul protecției proprietății industriale,
- Acces liber la bazele de date specializate pe Internet,

s-a desfășurat în perioada 18-22 octombrie 2000 au participat 45 de întreprinderi, instituții științifice și 9 persoane fizice. Juriul oficial, sub conducerea *dlui Gh. DUCA*, președinte al Comisiei Parlamentare pentru Știință, Cultură, Învățământ și Mass-media, a acordat un set întreg de distincții de

- Consultații gratuite, examinări scutite de taxe și abonament la Cafeneaua Internet,
 - Sponsorizare pentru participare la expozițiile internaționale specializate (Budapesta, Geneva, Bruxelles, București).
- În cadrul expoziției a fost desfășurat concursul “Micul inventator” la care au luat parte circa 30 de copii.
- 📍 La Expoziția Internațională Specializată “**INFOINVENT-2000**” care

primă mărime, diplome și premii oferite de diverse instituții.

Doi inventatori de elită din țara noastră - **Pavel VLAD și Nina SAMUSI** - au fost distinși cu *Premiul și Medalia de Aur a Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală (OMPI) “Inventator Remarcabil”* pentru activitate inventivă fructuoasă. De **Medalia OMPI** s-a învrednicit de asemenea și dna Ludmila

EȚCO pentru un ciclu de invenții privind profilaxia și tratamentul afecțiunilor mamei și copilului.

Pentru implementare eficientă a proprietății intelectuale Institutul de Cercetări Științifice pentru Porumb și Sorg și Întreprinderea Tehnico-Științifică "OENOLAB" au fost distinse cu **Trofeul OMPI "Întreprindere Inovatoare"**.

Diploma și Premiul "Cea mai bună inventatoare a anului 2000" au fost acordate dnei V. DUMBRAVĂ pentru "Perspective în diagnosticul și tratamentul bolilor organelor interne" și dnei E. PARTAS pentru "Hibridi de porumb", Asociația "Porumbeni".

Unui grup de tineri inventatori, pentru începuturi promițătoare în inventică, i s-a decernat diplomele instituite de AGEPI și Institutul Național de Inventică din Iași. Aceștia sunt *dnii* V. MANASTĂRLĂ - pentru "Transmisie fără trepte a mijlocului de transport", S. MAZURU - pentru "Turbină reactivă precesională pentru gazoducte", L. BĂRCĂ - pentru "Tehnologii originale de identificare a virusurilor", T. VIERU - pentru "Senzori de radiație ultravioletă" etc.

La nominația "*Cea mai reprezentativă participare*" au concurat mai multe instituții, premiul respectiv fiind acordat Universității Tehnice "Gh. Asachi" din Iași, Universității de Medicină și Farmacie "N. Testemițanu" din Chișinău, Universității Tehnice a Moldovei.

Pentru utilizarea eficientă a obiectelor de proprietate industrială au fost decorate cu diplomele speciale ale Juriului Institutul de Cercetări Științifice "ELIRI", Fabrica de vin "Vinăria-Bardar", Centrul Național de Medicină Preventivă.

Cu titlul *Inventatori de Elită Iași*, acordat de către Institutul Național de Inventică din Iași, au fost desemnați inventatorii V. Micu, V. Țapcov, V. Bivol, T. Zagoaneanu, G. Diaur.

Premiile Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova au fost conferite dnilor V. Rudic, A. Gulea, V. Ghicavâi, C. Spânu, V. Prisăcari, V. Dulgheru, Gh. Caraivanov, V. Dorogan, M. Vronschih, M. Manole, A. Prida.

Au fost decernate Diplome de gradul I - 31, de gradul II - 26, de gradul III - 28.

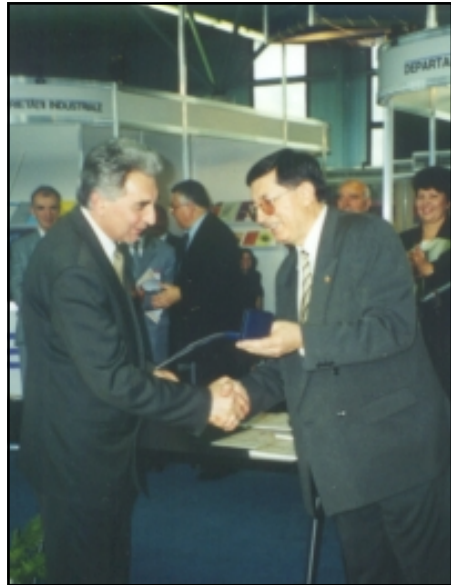
<i>Anul</i>	<i>Persoane fizice</i>	<i>Persoane juridice</i>	<i>Numărul exponatelor</i>	<i>Numărul invențiilor</i>
1998	3	33	143	257
1999	21	56	254	446
2000	9	45	333	453
2001	25	72	229/41	344★

*** Deși numărul lucrărilor prezentate la ediția curentă a Infoinvent-ului este mai mic, majoritatea exponatelor sunt elaborări de ultimă oră.**

2001 - deschide perspective mari pentru inventatori

La cea de-a V-a ediție a expoziției au participat 29 de întreprinderi inovatoare, 29 de instituții și 19 inventatori particulari care au prezentat aproximativ 350 de invenții și proiecte inovaționale - nucleul standurilor expoziționale. Cele mai multe dintre ele se referă la agricultură, industria alimentară, medicină, farmacologie, chimie, microbiologie, noi materiale și echipamente industriale, energetică, mecanică, construcția de mașini și aparate. Nu au lipsit nici modelele de utilitate, desenele și modelele industriale, mărcile de produse și servicii. De toate acestea au luat cunoștință vizitatorii expoziției, care devin pe an ce trece tot mai fideli acțiunii în cauză.

La standuri au fost prezenți și Oficiul de Stat de Invenții și Mărci din România,

întreprinzători din Ucraina care produc preparate farmaceutice pe bază de elaborări inovaționale. Participarea la "INFOINVENT-2001" le oferă inventatorilor posibilitatea de a-și promova lucrările menționate peste hotare și de a se înscrie în concursul pentru participare la presti-

gioasele expoziții în domeniu: Salonul Internațional de Invenții, Tehnologii și Produse Noi (Geneva, Elveția), EUREKA (Bruxelles), “Inventa”(București), “Genius” (Budapesta).

Anul acesta, de altfel ca și la toate edițiile precedente, “forul inteligenței naționale”, după cum este denumită expoziția “INFOINVENT”, a evidențiat noile realizări prin medalii de aur, de argint și de bronz înstitute de AGEPI, însoțite de premii bănești; medaliile de aur ale Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală (OMPI); Premiul Guvernului; Premiul Parlamentului, mențiuni speciale oferite de AGEPI conform nominalizărilor tradiționale: gradul de noutate, importanța social-economică, nivelul inventiv, atractivitate comercială, modul de prezentare.

Astfel, Premiul Guvernului Republicii Moldova în sumă de 1.500 lei i-a fost decernat academicianului Andrei

Andrieș, președintele AȘM, *pentru ciclul de invenții în domeniul optoelectronicii*, Premiul Parlamentului a fost oferit academicianului Dumitru Ghițu, directorul Centrului Științific al Institutului de Fizică Aplicată al AȘM, *pentru un ciclu de invenții în domeniul fizicii aplicate.*

Medalii de Aur au fost decernate: Aurelian Gulea, *pentru ciclul de invenții în domeniul chimiei, noilor materiale*; Valeriu Rudic, *pentru ciclul de invenții în domeniul biotehnologiei*; Constantin Spănu, *pentru ciclul de invenții în domeniul medicinei*; Ion Bostan, *pentru ciclul de invenții în domeniul construcției de mașini și aparate*; Gheorghe Duca, *pentru ciclul de invenții în domeniul chimiei.*

Pentru ciclul de lucrări în domeniul designului industrial și cunoștințelor tradiționale dna Elena Postolache, șef Secție studiere meșteșuguri populare artistice a Institutului de Arheologie și Etnografie al AȘM, a fost premiată cu Medalia de Aur specială a Juriului.

Medalii de Argint au fost acordate: Pavel Chintea, *pentru ciclul de invenții în domeniul agriculturii*; Valeriu Bivol, *pentru ciclul de invenții în domeniul electronicii*; Viorel Prisacari și Victor Ghicavîi, *pentru ciclul de invenții în domeniul medicinei, farmacologiei*; Ion Hăbășescu, *pentru ciclul de invenții în domeniul construcției de mașini*; Valeriu

Dulgheru, pentru ciclul de invenții în domeniul construcției de mașini și aparate; Valerian Dorogan, pentru ciclul de invenții în domeniul mecanicii; Pavel Vlad, pentru ciclul de invenții în domeniul chimiei; Simion Toma, pentru ciclul de invenții în domeniul agriculturii; Ludmila Ețco, pentru ciclul de invenții în domeniul medicinei.

Cu Medalii de Bronz au fost apreciați: Lev Smirnov pentru ciclul de invenții în domeniul construcției de mașini și aparate în industria prelucrătoare; Anatolie Olexiuc pentru ciclul de invenții în domeniul construcției de mașini și aparate în industria prelucrătoare; Andrei Lupașcu pentru ciclul de invenții în domeniul industriei alimentare; Efim Badinter, pentru ciclul de invenții în domeniul construcției de mașini și aparate electrice; Valeriu Canțer, pentru ciclul de invenții în domeniul fizicii aplicate; Serghei Coșman, pentru ciclul de invenții în domeniul agriculturii; Vladimir Berzan, pentru ciclul de invenții în domeniul agriculturii; Petru Moroz, pentru ciclul de invenții în domeniul medicinei; Mihai Maniuc, pentru ciclul de invenții în domeniul medicinei; Ion Ababii, pentru ciclul de invenții în domeniul medicinei; Petru Bucătaru, pentru ciclul de invenții în domeniul protecției plantelor; Anastasia Ștefârță, pentru ciclul de invenții

în domeniul agriculturii; Viorel Hurmuzachi, pentru ciclul de invenții în domeniul medicinei.

Societății pe acțiuni “Kreoma-Farm” din Ucraina i-a fost decernată Medalia de bronz, pentru ciclul de invenții în domeniul medicinei; iar lui M. Poleacov - pentru ciclul de invenții în domeniul surselor de energie.

Medalia specială a Juriului a fost oferită Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci din România pentru prezentarea sistemului de protecție a proprietății industriale din România.

Inventatorii s-au bucurat și de aprecierea Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală (OMPI): dl Valentin Gudumac pentru un ciclu de invenții în domeniul preparatelor farmaceutice și dna Galina Lupașcu pentru un ciclu de invenții în domeniul biotehnologiei au fost decorați cu Medalii de Aur OMPI “Inventator remarcabil”.

Cu diplome de gradul I au fost apreciate 54 de invenții, de gradul II - 43, de gradul III - 51.

Patru instituții - ICȘCT pentru Mecanizarea și Electrificarea Complexului Agroindustrial „MECAGRO”, Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie „N. Dimo”, Laboratorul Internațional de Supraconductibilitate și Electronică a Corpului Solid al AȘM, Centrul Cooperatist Interdepartamental Științific de Producere „Materialo-

vedenie” - au fost menționate cu Diplome pentru utilizarea invențiilor expuse, fiind înaintate și la **Trofeul OMPI “Întreprindere inovatoare”**.

În calitate de “Cel mai dotat tânăr participant” a fost apreciat elevul Paustian N. de la Centrul de creație tehnico-științifică a elevilor din Moldova, *pentru ciclul de modele de utilitate în domeniul construcției de aparate.*

Expoziția Specializată “INFOINVENT” și-a atins în principal scopul său - sensibilizarea societății noastre, care urmează calea tranziției, marcată de mari încercări pentru toți cetățenii, informarea sa privind importanța economică, socială și culturală a proprietății industriale.

Apreciază dl E. Stașcov, Director General AGEPI:

Rezultatele bucură

Am organizat lucrările Expoziției “INFOINVENT” în așa mod, încât să suscite nu numai atenția inventatorilor, ci și a producătorilor, a întreprinzătorilor care își pot iniția pe baza lucrărilor expuse o afacere reușită. Ediția curentă a demonstrat încă o dată că avem un potențial științific și inovativ deosebit de valoros. Este foarte

important că autorii conștientizează tot mai mult faptul că trebuie mai întâi să înainteze la oficiul nostru o cerere de brevet și abia după aceasta să-și facă publică invenția. În acest context, ne bucură faptul că în anul curent, în opt luni, la AGEPI s-au depus deja tot atâtea cereri ca pe tot parcursul anului 2000. Consider că și specialiștii AGEPI și-au adus contribuția la această cauză. Pe parcursul anilor Agenția a stimulat permanent inventatorii prin participare la expozițiile internaționale, prin antrenarea lor la cursuri de proprietate intelectuală, accesul gratuit la bazele de date din Internet, la Biblioteca

AGEPI, prin abonamente la “Buletinul Oficial de Proprietate Industrială”, la revista inventatorilor și cercetătorilor “Intellectus”, prin crearea unor reprezentanțe de PI în teritoriu.

După părerea noastră, este necesar să modificăm, începând chiar cu anul viitor, modalitatea competiției. Trebuie să ajungem la nivelul unor standarde expoziționale mondiale, care demonstrează nu doar brevetele obținute, ci aplicarea în producție a invențiilor, efectul lor social și economic.

Mă bucur nespus de mult că printre cei circa 100 de expozanți au fost prezente foarte multe întreprinderi mici și mijlocii. În țările industriale dezvoltate, după cum se știe, acestea produc aproximativ 70 la sută din produsul intern brut.

Astăzi, când trebuie să asigurăm populația cu noi locuri de muncă, să ieșim cu producție competitivă pe piață, oamenii ingenioși caută să implementeze inovațiile. De exemplu, Institutul de Etnografie al AȘM a expus niște covoare tradiționale moldovenești care au un element nou, neașteptat - efectul de acupunctură. Ei mai folosesc materie primă vopsită, pe baza unor tehnologii noi, cu coloranți naturali, urmând astfel tendința pieței.

Cele mai bune lucrări ale expozanților noștri vor fi selectate imediat pentru participarea la Saloanele de la Bruxelles,

Geneva și la cel de la Moscova, organizat cu ocazia aniversării a X a Comunității Statelor Independente.

Sperăm că actualul Guvern, în conformitate cu Legea privind brevetele de invenție a Republicii Moldova, va avea grijă să promoveze în primul rând cercetările la nivel de microeconomie, iar Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică ne va sprijini și în continuare în ceea ce privește crearea și activizarea centrelor inovaționale de tipul Institutului de Cercetări Științifice “ELIRI”, care a creat deja un business-incubator; să încurajeze efectiv businessul bazat pe proprietatea intelectuală prin pregătirea personalului care să poată selecta, evalua și promova obiectele de proprietate industrială pentru a le aduce la consumator.

În perspectivă, preconizăm să fondăm cu ajutorul Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală un Centru de informare-documentare pe baza bibliotecilor publice din județe, unde vor fi puse la dispoziția solicitanților bazele de date specializate, ceea ce va permite studierea pieței și determinarea tendințelor sale.

Managerii în proprietate intelectuală pe care îi pregătim la IPI vor fi în stare să acorde oricând patronului întreprinderii consultanța necesară în problemele menționate. Până atunci preconizăm

instruirea patronilor înșiși în vederea colaborării reciproc avantajoase cu inventatorii, a utilizării eficiente și corecte a cadrului legislativ în domeniul dat.

Felicităm încă o dată inventatorii cu

succesele obținute, îi așteptăm și în continuare la AGEPI, unde avem foarte multe proiecte importante la care e necesară și participarea lor.

Ecouri din presă: ziarul “Dezvoltarea” (Camera de Comerț și Industrie a Moldovei)

Nasc și la Moldova... inventatori

7 medalii de aur, 10 de argint și 16 de bronz au fost înmânate participanților la Expoziția Internațional Specializată “INFOINVENT-2001”, ediția a V-a

În cadrul ceremoniei, Eugen Stașcov, director general al AGEPI, a subliniat că “actuala expoziție a demonstrat încă o dată că Republica Moldova are un valoros potențial științific și intelectual, dovadă fiind cele 236 de exponate și 400 de invenții prezentate”. El a mai afirmat că o bună parte din exponate vor fi selectate pentru a fi prezentate la Expoziția internațională de la Moscova, consacrată jubileului de zece ani al Comunității Statelor Independente.

Solicitat de noi, Andrei Andrieș, președintele AȘM, deținător al Premiului Guvernului, pentru un ciclu de invenții în domeniul optoelectronicii, a declarat că spiritul de creație în Moldova este în creștere, argument fiind faptul că la ediția trecută au participat 57, iar la actuala - 100 de inventatori.

“Toate invențiile trebuie să-și găsească aplicare în practică, în scopul dezvoltării industriei și a economiei. Acum doi ani AȘM a prezentat Guvernului un proiect de document privind crearea unui Parc științifico-tehologic în cadrul Academiei, dar până în prezent această chestiune nu și-a găsit soluționare”, a afirmat Andrei Andrieș.

Potrivit savantului Aurelian Gulea, “INFOINVENT” “este o pistă de lansare spre saloanele internaționale de la Geneva, Bruxelles, Pittsburgh, Budapesta etc. unde multe din invenții vor fi vândute. Avem invenții de valoare, cu un suport științific înalt, dar ele deocamdată nu sunt realizate în practică. Și aici nu este de vină atât inventatorul, cât economia națională, care stagnează”, a mai spus Gulea.

Rezultatele celei de-a 36-a runde de întruniri ale Adunărilor OMPI

A 36-a serie a reuniunilor anuale ale adunărilor OMPI și-a încheiat lucrul la 3 octombrie 2001. În cursul reuniunilor, desfășurate timp de 10 zile, începând de la 24 septembrie până la 3 octombrie, au fost examinate diverse probleme generale și speciale și au fost adoptate o serie de decizii importante.

Au fost aprobate programul și bugetul pentru perioada bienală 2002-2003. Programul și bugetul propuse corespund cerințelor crescânde ale pieței raportate la serviciile OMPI și țin cont de complexul larg de măsuri privind asistența tehnică acordată țărilor în curs de dezvoltare. Bugetul OMPI va constitui 678,4 mln. de franci elvețieni, ceea ce depășește cu 19,9% bugetul perioadei bienale precedente, partea lui de bază (mai mult de 90%) constituind-o veniturile obținute de la acordarea serviciilor sub forma înregistrării drepturilor de proprietate intelectuală, activității arbitrajului etc. Statele membre au aprobat majorarea cu 14% a bugetului ce ține de activitatea OMPI privind cooperarea în scopurile dezvoltării în perioada 2002-2003.

Luând în considerație importanța comerțului electronic cu nume de domen pe Internet și infracțiunilor comise la înregistrarea numelor de domen, frecvente în prezent, s-a luat hotărârea de a convoca două sesiuni speciale ale Comitetului permanent (SCT), dedicate unei analize detaliate a situației curente.

O mare atenție a fost acordată problemelor referitoare la reformarea PCT. A fost adoptată decizia formării unui grup de lucru pentru investigarea metodelor de simplificare și reglementare a procedurilor de depunere și examinare a cererilor de brevet internaționale. A fost aprobată reducerea proxima a cuantumului taxelor pentru depunerea cererilor internaționale, care va avea efect de la 1 ianuarie 2002 și care ține de obținerea protecției în mai mult de 5 țări și regiuni. S-a hotărât în unanimitate de a schimba termenul intrării în faza națională în conformitate cu Capitolul II al PCT de la 20 la 30 luni începând de la data priorității cererii.

Oficiul spaniol de brevete și mărci a fost numit a zecea administrație de examinare preliminară internațională

conform PCT și va începe această activitate în anul 2002.

A fost remarcat un progres în realizarea unui șir de proiecte în domeniul tehnologiilor informaționale, în special, proiectul automatizării PCT (IMPACT), proiectul depunerii computerizate a cererilor PCT, proiectul WIPONET (o rețea informațională globală a proprietății intelectuale între toate statele membre ale OMPI). Se presupune completarea primelor două proiecte în luna decembrie 2002 și luna noiembrie 2003,

Toate statele membre ale OMPI au susținut în unanimitate inițiativa Directorului General, Kamil Idris - desfășurarea consultațiilor mondiale cu privire la problema planului strategic de dezvoltare ulterioară a sistemului brevetar internațional, cunoscut ca "Agenda brevetară a OMPI". Consultații, în procesul cărora vor fi discutate posibilitățile de brevetare internațională, de perspectivă medie și pe termen lung, vor fi promovate atât printre guverne cât și printre utilizatorii sistemului. S-a evidențiat ca în cadrul realizării "Agendei brevetare a OMPI"

este necesar de a lua în considerație interesele tuturor țărilor, în primul rând interesele țărilor în curs de dezvoltare și ale țărilor mai puțin dezvoltate.

A fost aprobată recomandarea comună, ce definește principiile diriguitoare în privința bazei juridice de utilizare a semnelor pe Internet. Dispozițiile acestei recomandări vor ajuta legislatorilor să aplice legile existente problemelor apărute în urma utilizării comerciale a semnelor pe Internet.

Au fost aprobate măsurile orientate spre facilitarea ulterioară a Sistemului de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor și a Sistemului de la Haga privind înregistrarea internațională a modelelor și desenelor industriale. În particular, a fost adoptată o nouă prevedere, care permite înregistrarea licențelor asupra mărcilor internaționale în Registrul Internațional fără apelarea la registrele naționale ale oficiilor țărilor interesate.

A fost aprobată o nouă metodă de calculare a taxei pentru publicarea modelelor și desenelor industriale conform Aranjamentului de la Haga, ceea ce va duce la reducerea acesteia.

Este relevant faptul că la reuniuni au fost discutate problemele asistenței privind extinderea utilizării sistemului de proprietate intelectuală de către întreprinderile mici și mijlocii ale țărilor membre. Alte probleme abordate au fost cele ale construcției unui nou edificiu al OMPI, creării unei noi embleme etc.

Biroul Național al Inițiativei de cooperare în Sud-Estul Europei (SECI)/Oficiul regional pentru schimbul de informații (RILO)

Întru realizarea prevederilor Acordului de parteneriat și cooperare dintre comunitățile europene și statele lor membre, a fost înființat un organ de specialitate, numit Biroul Național al Inițiativei de cooperare în Sud-Estul Europei (SECI)/Oficiul regional pentru schimbul de informații (RILO), având ca obiectiv cooperarea și schimbul de informații în domeniul combaterii infracționalității transfrontaliere, contrabandei, fraudelor vamale și aplicarea măsurilor de frontieră pentru protecția drepturilor proprietății intelectuale, acesta din urmă fiind fondat în cadrul Departamentului Vamal al Republicii Moldova.

Biroul Național SECI/RILO va îndeplini următoarele funcții:

- va asigura cadrul organizatoric necesar cooperării și dezvoltării la nivel național și internațional a acțiunilor specifice, privind prevenirea și combaterea infracționalității transfrontaliere, contrabandei, fraudelor vamale;
- va efectua schimbul operativ de informații din domeniul vamal cu serviciile vamale din alte țări în scopul prevenirii, combaterii și investigării infracționalității transfrontaliere, contrabandei, fraudelor vamale și celor legate de încălcarea drepturilor proprietății intelectuale;

- va utiliza operativ datele privind infraționalitatea transfrontalieră, contrabanda, fraudele vamale, puse la dispoziție de organele de drept.

Biroul Național al Inițiativei de cooperare în Sud - Estul Europei în activitatea sa conlucrează deja cu Consiliul tehnic permanent al Organizației mondiale a Vămirilor - Bruxelles, Belgia, cu Centrul regional al Inițiativei de cooperare în Sud - Estul Europei pentru combaterea infracționalității transfrontaliere, București, România, cu Centrul regional pentru schimbul de informații, Varșovia, Polonia, și cu alte oficii regionale și naționale RILO din cadrul serviciilor vamale ale altor țări.

Departamentul Vamal al Republicii Moldova va detașa, permanent, pe o perioadă de doi ani, un specialist principal - ofițer de legătură din cadrul Biroului Național SECI/RILO, pentru activitate în cadrul Centrului regional al Inițiativei de cooperare în Sud - Estul Europei, București, România, în vederea combaterii infracționalității transfrontaliere, cu păstrarea funcției deținute în cadrul Departamentului vamal, iar baza material-tehnică a Biroului SECI/RILO va fi creată și finanțată de către același Departament Vamal al R.M.

Moldova este prima țară care ratifică Tratatul PLT

Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală (OMPI) anunță că Republica Moldova este prima țară care a ratificat Tratatul PLT. Încheiat în iunie 2000 sub egida Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală, Tratatul PLT a fost elaborat în vederea facilitării procedurii de obținere și menținere în vigoare a brevetului de invenție.

La începutul lunii octombrie, în perioada desfășurării Adunărilor Generale ale organismelor OMPI, Moldova a depus instrumentele de ratificare a acestui Tratat internațional. Tratatul privind dreptul brevetelor (PLT) va intra în vigoare din momentul ratificării lui de către zece țări.

DI Kamil IDRIS, Directorul General OMPI, a salutat inițiativa Republicii Moldova, exprimându-și speranța că în viitorul apropiat exemplul ei va fi urmat și de alte țări. „Armonizarea procedurii de obținere a brevetelor prin Tratatul PLT va fi avantajoasă pentru toți utilizatorii sistemului de brevete”, a menționat K. Idris. Domnia sa a afirmat, de asemenea, că un mecanism de depunere a cererilor de brevet bine pus la punct, orientat spre facilitarea utilizatorului, îi va permite acestuia reducerea cheltuielilor în brevetare, iar sistemul de protecție a proprietății industriale va deveni astfel mai accesibil pentru cetățenii tuturor țărilor.

Înlăturarea insistentă a oricărui obstacol din calea celor ce doresc să adere la sistemul de protecție a invențiilor prin brevete - rămâne una din sarcinile primordiale ale Directorului General. La începutul lunii octombrie curent, 177 țări membre ale OMPI și-au exprimat susținerea vizavi de propunerea Dlui Idris în ceea ce privește „Programul OMPI în domeniul brevetelor” – un program strategic de dezvoltare continuă a sistemului mondial de brevete. Este o inițiativă care asigură implementarea opțiunii Directorului General de a transforma OMPI într-un lider al dezvoltării sistemului de brevete ca modalitate de promovare a spiritului creator și de asigurare a dezvoltării economice durabile a tuturor țărilor.

Semnarea Tratatului PLT, după 5 ani de tratative duse între țările membre, constituie un pas important în vederea armonizării dreptului în domeniul brevetelor. Tratatul PLT va asigura armonizarea și raționalizarea la nivel mondial a formalităților, privind procedura depunerii cererii de brevet național și regional, precum și menținerea

brevetului, ceea ce va permite reducerea cheltuielilor pentru protecția invențiilor, reorientarea spre interesele solicitanților și asigurarea accesibilității la procedura dată. Pentru a evita respingerea cererilor de brevet și pierderea ulterioară a dreptului asupra

invenției, inventatorii trebuie să se asigure prin îndeplinirea unor formalități. În prezent acestea diferă de la o țară la alta. Asigurând standardizarea lor, PLT oferă o serie de avantaje atât inventatorilor, cât și oficiilor de brevete naționale și regionale.

* * *

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să accesați documentul PR/2000/222 și PR/2000/219 sau să vă adresați la secția OMPI pentru relații cu publicul și mass-media.

Tel.: +4122-3388161/3389547; E-mail: publicinf@wipo.int;

fax: +4122-3388810.

Evoluția colaborării moldo-române

Vizita Ambasadorului României la AGEPI

La 17 august curent Excelența Sa dl **Adrian Bălănescu**, Ambasadorul României în Republica Moldova, a efectuat o vizită de documentare la AGEPI. Oaspetele a fost informat despre activitatea Agenției în domeniul acordării protecției și promovării proprietății industriale. Cu deosebit interes dl Ambasador a vizitat Institutul de Proprietate Intelectuală și alte subdiviziuni ale AGEPI.

În cadrul convorbirilor avute cu dl Eugen Stașcov, Director General al AGEPI, au fost relevate aspecte ale colaborării moldo-române, ale dezvoltării relațiilor AGEPI–OSIM (Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci al României). Menționăm în acest context că pe parcursul anului 2001 s-au extins relațiile de colaborare ale AGEPI cu oficiile de proprietate

industrială din mai multe țări. Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci al României (OSIM) este unul dintre primele oficii cu care AGEPI a inițiat acum nouă ani, la începutul biografiei sale, acorduri bilaterale de cooperare. Pe întreg parcursul acestei perioade relațiile AGEPI–OSIM au evoluat permanent, fiind orientate spre asigurarea unei protecții optime a drepturilor de proprietate industrială ale persoanelor fizice și juridice din cele două țări.

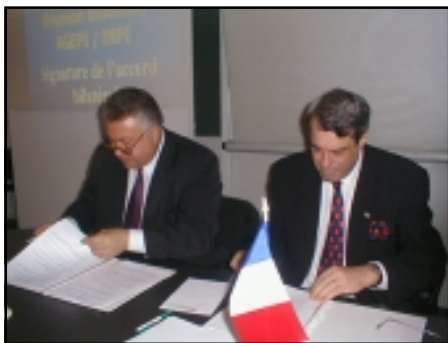
Excelența Sa dl Adrian Bălănescu și-a exprimat satisfacția de a lua cunoștință de activitatea acestei prestigioase instituții din Republica Moldova și a relevat, la rândul său, rolul proprietății intelectuale în lumea modernă, necesitatea dezvoltării acesteia în țările noastre.

Specialiștii OSIM acordă asistență AGEPI-ului

Domnul dr. ing. Gheorghe BUCȘĂ, șef Serviciu Desene/Modele Industriale de la Oficiul de Invenții și Mărci din România, și dl Petru CIONTU, fizician, expert în cadrul Serviciului Metodologie al OSIM, s-au aflat, în perioada 19-25 august curent într-o vizită de lucru la AGEPI.

Scopul acestei vizite s-a axat pe acordarea consultațiilor privind elaborarea unor modificări ale actelor normative din domeniu, ajustarea legislației naționale la prevederile Acordului TRIPS.

Institutul Național de Proprietate Industrială din Franța (INPI) - AGEPI: acord de colaborare

La 26-27 noiembrie curent, AGEPI a primit într-o vizită oficială delegația Institutului Național de Proprietate Industrială din Franța în componența Dlui Daniel HANGARD, Director General, și Jean-Baptiste MOZZICONACCI, Șeful Serviciului Cooperare Internațională și Afacerilor bilaterale al Institutului nominalizat.

Reamintim, că în luna mai a anului trecut, delegația oficială a AGEPI a efectuat, la invitația dlui Daniel Hangard, o vizită de informare la acest institut. Vizita s-a axat pe negocierile privind oportunitatea semnării unui acord de asistență tehnică între AGEPI și INPI. Un rol deosebit în inițierea programului de colaborare cu Franța i-a revenit dnei Dominique Gazuy, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Franței în Republica Moldova, care a vizitat AGEPI, documentându-se asupra problemelor de interes comun pentru cele două țări în domeniul protecției proprietății industriale.

Urmare a acestui acord, părțile au inițiat un schimb gratuit de documentație juridică și tehnică în domeniul protecției proprietății industriale.

Oficiul francez va expedia lunar AGEPI-ului câte un exemplar al Buletinului Oficial de Proprietate Industrială (BOPI) privind brevetele de invenție, desenele și modelele industriale, mărcile de produse și de servicii înregistrate în Franța; câte un exemplar al CD-ROM-ului BREF ce includ rezumate ale cererilor de brevete franceze, europene și PCT; câte un exemplar al CD-ROM-ului COSMOS, incluzând fascicule ale cererilor de brevete franceze, Buletinul Documentar de Proprietate Industrială (BIBD) - revistă juridică franceză privind brevetele, mărcile, desenele și modelele industriale, care include și articole ale autorilor francezi și străini privind proprietatea industrială. Plus la aceasta, în setul de documente va fi prezentat și un exemplar al Raportului Anual al Oficiului din Franța.

La rândul său, AGEPI va remite pe adresa INPI-ului câte un exemplar al BOPI-ului editat sub egida sa, revista inventatorilor și raționalizatorilor "Intellectus", un exemplar al CD-ROM-ului cu brevetele de invenție create și protejate în Republica Moldova, Raportul Anual de activitate al AGEPI.

Din momentul recepționării acestor documente, ele vor fi puse la dispoziția publicului larg la bibliotecile celor două oficii pe parcursul întregului an.

INPI și AGEPI vor coordona reciproc acțiunile prevăzute de acordul dintre aceste două instituții, orice modificare a lor fiind stopată sau aprobată oportun de către directorii generali. Prezentul Acord va intra în vigoare din momentul semnării lui, fiind valabil pentru un termen nelimitat.

Scurtă retrospectivă asupra descoperirilor și invențiilor secolului XX

La cumpăna dintre secole, dar mai ales dintre milenii, pe care generațiile noastre au privilegiile să le traverseze, nu este lipsit de interes să aruncăm o privire retrospectivă asupra marilor realizări din domeniul științei și tehnicii ce au marcat secolul XX, pentru a evidenția, pe de o parte, caracterul novator și creativitatea inginerilor, cercetătorilor și oamenilor de știință în general, iar pe de altă parte, aportul lor la progresul și dezvoltarea societății în cel mai productiv secol al umanității.

(Continuare, începutul în AGEPI Info nr. 1-2)

1934

- Soții F. și I.J. Curie descoperă radioactivitatea artificială
- V. Zworin pune bazele televiziunii moderne

1935

- Alexandru Proca stabilește ecuațiile câmpului mezonon vectorial
- H. Taylor și L. Young inventează radarul

Comitetul Politic Consultativ OMPI. Declarația Mondială de Proprietate Intelectuală

În martie 1998, dl dr. Kamil Idris, Directorul General OMPI, a prezentat țărilor-membre OMPI primul său program și bugetul bienal. Acest program conținea inițiativa de a institui Comitetul Politic Consultativ cu participarea unor experți internaționali, personalități cunoscute din diverse domenii, care ar putea influența colaborarea în domeniul proprietății intelectuale în aspectele sale de politică, diplomatie și administrare. Mandatul comitetului nominalizat constă în “extinderea posibilităților Secretariatului OMPI în vederea controlului și reacționării informaționale rapide și eficiente privind evoluția pe plan internațional și regional a evenimentelor din domeniul proprietății intelectuale, a tehnologiilor informaționale și altor sfere ce influențează activitatea și politica OMPI”.

După aprobarea inițiativei în cauză de către țările-membre OMPI, a fost înființat Comitetul Politic Consultativ, care și-a ținut prima sa ședință în aprilie 1999. În cadrul acesteia, s-a tras concluzia că “demistificarea” și transparența în domeniul proprietății intelectuale este în continuă creștere. Declarația Mondială de Proprietate Intelectuală, în măsură să prezinte tuturor într-un limbaj accesibil și clar avantajele proprietății intelectuale și ale protecției drepturilor de proprietate intelectuală ar putea aduce o contribuție esențială la consolidarea sistemului global de proprietate intelectuală și OMPI, fiind apreciată drept un instrument adecvat pentru atingerea obiectivelor menționate.

În acest scop, a fost creat un grup de experți pentru elaborarea textului Declarației. Până la convocarea celei de-a doua ședințe a Comitetului, acest grup s-a întrunit în două rânduri și a raportat despre rezultatele activității sale în cadrul ședinței din iunie 2000.

La 26 iunie 2000, în urma deliberărilor suplimentare, a fost formulat și aprobat textul Declarației.

Declarația Mondială de Proprietate Intelectuală

1. Preambul

(i) Conștientizând Statutul Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală drept instituție specializată a ONU care comportă o responsabilitate primordială privind promovarea protecției proprietății intelectuale în toată lumea;

(ii) Stimulând eforturile OMPI în vederea asigurării unei activități deschise, transparente și clare;

(iii) Conștientizând faptul că în secolul XXI lumea va fi martoră a integrării accelerate a economiei diferitor țări și a dezvoltării continue a societății bazate pe cunoștințe, și că în aceste condiții proprietatea intelectuală va avea mai mult ca oricând în istorie un rol definitoriu în activitatea vitală a omului;

(iv) Ferm convins de importanța universală a proprietății intelectuale și a drepturilor de proprietate intelectuală;

(v) Ținând cont de deliberările desfășurate pe diverse probleme importante și actuale ce țin de proprietatea intelectuală, inclusiv biotehnologia, biodiversitatea, cunoștințele tradiționale, pirateria în domeniul denumirilor de domen și accesul la producția farmaceutică;

(vi) Confirmând rolul primordial al proprietății intelectuale în dezvoltarea resurselor naturale, economice și umane, în protecția diversității culturale;

(vii) Convins de necesitatea creării posibilităților ca țările în curs de dezvoltare și cele cu economie în tranziție să fie în deplină măsură integrate în sistemul internațional de proprietate intelectuală și că astfel vor putea beneficia multilateral de prioritățile acestui sistem; și

(viii) Ferm decis de a sensibiliza toți oamenii și de a-i informa privind importanța economică, socială și culturală a proprietății intelectuale și a drepturilor de proprietate intelectuală, în special posibilitatea reală de a spori astfel bunăstarea tuturor popoarelor,

Comitetul Politic Consultativ OMPI a decis ca în acest an de la hotarul dintre milenii, și cu ocazia aniversării a treizecilea a OMPI, să exprime, prin prezenta Declarație, în interesul tuturor autorilor și utilizatorilor de proprietate intelectuală, convingerea sa că proprietatea intelectuală și dreptul de proprietate intelectuală constituie o valoare fundamentală pentru întreaga umanitate.

2. Noțiuni utilizate

(i) În prezenta Declarație termenul de “proprietate intelectuală” semnifică orice proprietate, recunoscută de comun acord

drept intelectuală după caracter și care merită a fi protejată, incluzând, dar fără a se limita, invenții din domeniul științific sau tehnic, lucrări de literatură sau artă, mărci de produse și de servicii, denumiri de întreprinderi, modele industriale și indicații geografice.

(ii) În prezenta Declarație termenul “drepturi de proprietate intelectuală” semnifică, în fond, drepturile fixate în articolul 27 al Declarației Drepturilor Omului, adoptată de ONU în 1948, și în special că:

“Orice persoană are dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a colectivității, de a se delecta cu valorile artei, de a participa la progresul științific și de a beneficia de avantajele sale”.

și

“Fiecare om are dreptul la protecția intereselor sale morale și materiale, ce constituie rezultatul lucrărilor științifice, literare sau artistice al căror autor este”.

(iii) În prezenta Declarație termenul “autor” presupune orice persoană sau grup de persoane, ce activează independent sau sub egida unei organizații guvernamentale sau nonguvernamentale cu scopul de a obține profit sau cu altă motivație, responsabili de creativitate în

orice domeniu, inclusiv știința și tehnica, arta, arta interpretativă și rezultatul activității unor categorii de producători, cum sunt producătorii de fonograme și organizațiile de difuziune, mărcile de produse și de servicii, denumirile de întreprinderi, modelele industriale și dezvoltarea indicațiilor geografice.

(iv) În prezenta Declarație termenul “utilizator” presupune orice persoană sau grup de persoane ce activează independent sau sub egida unei organizații guvernamentale sau nonguvernamentale cu scopul de a obține profit sau cu alte motivații, responsabile de utilizarea și consumul rezultatelor muncii creative în orice domeniu, în special al celor menționate în articolul 2(iii) de mai sus.

3. Valoarea proprietății intelectuale

(i) Din punct de vedere istoric, proprietatea intelectuală a fost și rămâne unul din elementele de bază și indispensabile ale progresului și dezvoltării întregii umanități.

(ii) De la primele unelte ale epocii preistorice până la roată, abacul chinezesc, mașina tipografică, astrolabul sirian, telescop, utilizarea energiei electrice, a motorului cu ardere internă, penicilinei, calculatorului și a multor altor invenții, anume inventivitatea autorilor a permis

umanității să atingă nivelul actual al progresului tehnic.

(iii) De la ritualurile timpurii ale epocii preistorice, prima muzică și primul dans, ritualurile funerare, pictura rupestră, cuvântul scris, folclor și reprezentația teatrală până la utilizarea tehnologiilor moderne cum sunt fonograma, filmul de cinema, difuzarea fără fir, software și înscrisura digitală, umanitatea se autoidentifică prin intermediul creației culturale și al exprimării sale prin opere de artă și interpretări, ce pot fi descrise în calitate de proprietate intelectuală.

(iv) De la primele marcaje pe articolele de lut, ce indicau autorul și reputația primilor olari din Mesopotamia, până la mărcile de produse și de servicii moderne, pe care le cunoaștem cu toții, inclusiv acele denumiri de firme, care sunt cunoscute în calitate de denumiri de domeniu pe Internet, de indicații geografice, umanitatea se bazează pe sisteme sigure și exacte de marcare.

(v) De la primele modele industriale ale țesătorilor și olarilor până la modelele industriale ale producătorilor contemporani, designerii, autorii au perfecționat și au ridicat calitatea vieții cotidiene a oamenilor, datorită inventivității lor.

(vi) În general și în particular, în contextul dezvoltării, proprietatea intelectuală este importantă pe orice plan pentru

asigurarea instruirii oamenilor, mai ales trebuie de menționat posibilitățile exclusive ale Internet-ului în vederea pregătirii resurselor umane.

(vii) De asemenea, proprietatea intelectuală este importantă pentru sfera protecției mediului, în special pentru soluționarea problemei insuficienței produselor alimentare, a apei, energiei și pentru lupta împotriva maladiilor.

(viii) Proprietatea intelectuală poate avea un rol benefic în stimularea financiară suplimentară a savanților și instituțiilor de cercetare, inclusiv a universităților, astfel contribuind la ciclul activ de acumulare și schimbul de cunoștințe.

4. Valoarea drepturilor de proprietate intelectuală

(i.) Drepturile de proprietate intelectuală stimulează autorii și asigură accesul echitabil al utilizatorilor la rezultatele activității creative.

(ii.) Drepturile de proprietate intelectuală sunt o parte importantă și indispensabilă a oricărui cadru legislativ, ce au scopul de a regla echitabil comportamentul civic al autorilor și utilizatorilor, asigurând astfel protecția universală a intereselor tuturor.

(iii.) Drepturile de proprietate intelectuală sunt instrumentele-cheie indispensabile în eforturile de soluționare a

problemelor de bază ale dezvoltării generale, care spre sfârșitul secolului XX a devenit cea mai importantă și universală problemă a umanității.

(iv.) De asemenea în contextul dezvoltării, sistemele eficiente ale proprietății intelectuale se prezintă drept elementele necesare de atragere a investițiilor în cele mai importante sectoare ale economiei naționale, în special în țările în curs de dezvoltare și în țările cu economie în tranziție.

5. Principii de reper

(i.) Contribuția enormă, adusă de autori în istoria omenirii atât în trecut, cât și în prezent, realizările celor ce diseminează informația privind avantajele acestor creații și invenții, au fost recunoscute, susținute și înalt apreciate.

(ii.) Referindu-se la Articolul 29 al Declarației drepturilor omului, care stipulează că orice persoană are obligații față de societatea în care el sau ea trăiește, recunoaște că drepturile de proprietate intelectuală urmează a fi dezvoltate și în continuare, în vederea asigurării echilibrului necesar între protecția autorilor și interesele utilizatorilor de proprietate intelectuală.

(iii.) Problemele proprietății intelectuale sunt recunoscute ca deosebit de importante

pentru activitatea în domeniul dezvoltării și se afirmă, că trebuie întreprinse eforturi considerabile pentru asigurarea posibilităților pentru țările în curs de dezvoltare și țările cu economie în tranziție de a se folosi de sisteme efective de proprietate intelectuală care ar funcționa în mod normal, inclusiv acordarea asistenței juridice necesare, modernizarea instituțiilor de proprietate intelectuală, sprijin în pregătirea resurselor umane și perfecționarea mecanismelor de protecție.

(iv.) Se afirmă că drepturile de proprietate intelectuală sunt aplicate în mod egal față de toți autorii și utilizatorii de proprietate intelectuală, fără deosebire sau discriminare față de deținătorii de drepturi pe baza criteriilor de rasă, culoarea pielii, sex, limbă, religie etc.

6. Activități recomandate

(i.) Trebuie stimulați toți cei ce creează sau vor să creeze.

(ii.) Trebuie de activizat eforturile întru asigurarea condițiilor în care autorii sau utilizatorii din toate colțurile lumii să obțină drepturile respective de proprietate intelectuală.

(iii.) Trebuie acordată o susținere deplină eforturilor întreprinse de către țările în curs de dezvoltare și țările cu economie în tranziție de a-și elibera și realiza, pentru propriul beneficiu, potențialul inventiv și

creativ, pentru crearea și perfectarea sistemelor naționale efective de proprietate intelectuală; în aceste scopuri trebuie acordate mijloacele necesare de asigurare a posibilităților egale întru folosirea rezultatelor activității societăților bazate pe cunoștințe în toate țările.

(iv.) Utilizând la maximum tehnologiile informaționale, trebuie luate măsuri pentru asigurarea unui mediu în care autorii și utilizatorii din toată lumea să-și cunoască drepturile datorită eforturilor permanente de extindere a nivelului informării societății referitor la drepturile de proprietate intelectuală și “demistificarea” problemelor de proprietate intelectuală.

(v.) Utilizând pe deplin tehnologiile informaționale, trebuie depuse eforturi pentru extinderea și diseminarea cunoștințelor societății cu privire la proprietatea intelectuală și drepturile de proprietate intelectuală în vederea ridicării interesului în domeniul creativității intelectuale.

(vi.) Utilizând în volum deplin tehnologiile informaționale, trebuie depuse eforturi pentru depolitizarea problemelor de proprietate intelectuală datorită eforturilor permanente de ridicare a nivelului informării societății privind avantajele generale legate de proprietatea intelectuală și de drepturile de proprietate intelectuală.

(vii.) Trebuie de recunoscut și de ținut cont de impactul asupra drepturilor de proprietate intelectuală pe care îl are integrarea economică a diverselor țări și dezvoltarea vertiginosă a tehnologiilor informaționale.

(viii.) Trebuie dezvoltate și consolidate asemenea organizații internaționale cum este Tratatul de Cooperare în domeniul Brevetelor (PCT) și sistemele de înregistrare a mărcilor și modelelor industriale.

(ix.) Trebuie de formulat o politică adecvată dezvoltării pieței drepturilor de proprietate intelectuală, în scopul extinderii utilizării lor eficiente.

(x.) Drepturile de proprietate intelectuală trebuie să fie dezvoltate în continuare, pentru a asigura protecția diversității culturale.

7. Cooperarea internațională

(i.) Trebuie de realizat coordonarea politicii naționale a țărilor în ceea ce privește instaurarea drepturilor de proprietate intelectuală în scopul asigurării protecției lor la nivel global.

(ii.) Deoarece cooperarea internațională în domeniul proprietății intelectuale poate aduce o contribuție esențială la rezolvarea problemelor dezvoltării internaționale, care se află pe ordinea de zi, ea trebuie să fie încurajată din toate punctele de vedere.

(iii.) Trebuie de stimulat cooperarea guvernelor în probleme ce țin de protecția și utilizarea internațională a proprietății intelectuale atât tradiționale, cât și în domeniile nou apărute.

(iv.) Trebuie de stimulat cooperarea dintre organizațiile naționale și internaționale de proprietate intelectuală, dintre organizațiile interguvernamentale, inclusiv instituțiile Organizației Națiunilor Unite, dintre organizațiile nonguvernamentale, precum și cu societatea civilă în scopul consolidării drepturilor de proprietate

intelectuală în toată lumea și asigurării însușirii universale a acestor drepturi și a funcțiilor lor.

8. Difuzarea Declarației Mondiale de Proprietate Intelectuală

(i.) Prezenta declarație trebuie difuzată în toate țările lumii, inclusiv prin mijloace scrise și electronice, astfel încât toți, fără excepție, să poată recepționa informația despre importanța proprietății intelectuale și a drepturilor de proprietate intelectuală pentru întreaga omenire.

Scurtă retrospectivă asupra descoperirilor și invențiilor secolului XX

1936

- J. Reber inventează radiotelescopul
- Firma "Porsche" introduce suspensia cu bare de torsiune

1937

- Intră în funcțiune prima centrală electrică eoliană (Balaclava)

1938

- I. Sikorski construiește primul elicopter
- Henry Coandă inventează discul volant
- C. Shannon inițiază teoria mecanismelor automate

1939

- Se execută în premieră mondială sudura în atmosferă protectoare
- P. Kapița - prima turbină frigorifică

1940

- Brown - Boveri - utilizarea turbinei cu gaz pentru producerea energiei electrice

1941

- Intră în funcțiune primul reactor atomic (Chicago)
- E. Freyssinet realizează prima construcție din elemente prefabricate, asamblate prin comprimare

1942

- Intră în funcțiune primul reactor de cercetare (SUA)
- Enrico Fermi realizează prima reacție nucleară în lanț, controlată (Los Alamos - California)
- W. von Braun construiește rachetele teleghidate A-4

Vizită de lucru a viceprim-ministrului Andrei Cucu la AGEPI

Viceprim-ministrul Republicii Moldova dl Andrei Cucu, ministru al economiei, la 17 august curent a efectuat o vizită de documentare la AGEPI.

DI Cucu a fost informat despre activitatea Agenţiei, structura ei, sarcinile de perspectivă ale sistemului de protecţie şi promovare a proprietăţii industriale, au fost discutate aspecte ale implementării invenţiilor în Republica Moldova.

Cu deosebit interes dl viceprim-ministru a vizitat Institutul de Proprietate Intelectuală şi alte subdiviziuni ale AGEPI.

Ca rezultat al vizitei oficiale la AGEPI au fost abordate şi alte aspecte concrete ale cooperării AGEPI cu Ministerul Economiei, implicit cu Guvernul Republicii Moldova, alte chestiuni ce ţin direct de impulsivitatea proceselor de invenţie şi protecţie a proprietăţii industriale din ţara noastră.

Proprietatea intelectuală şi tehnologiile informaţionale

În perioada 10 - 12 iulie 2001, Organizaţia Internaţională de Proprietate

Intelectuală (OMPI) a organizat la Moscova, în colaborare cu Rospatent, un seminar regional cu tema *Proprietatea intelectuală şi tehnologiile informaţionale*. S-au abordat probleme ce ţin de protecţia proprietăţii intelectuale în legătură cu utilizarea tot mai largă a tehnologiilor informaţionale, şi anume influenţa nivelului tehnic asupra brevetabilităţii invenţiilor publicate pe Internet.

La seminarul regional de la Moscova au participat reprezentanţi ai organizaţiilor guvernamentale, ai diferitelor întreprinderi, oameni de afaceri din ţările CSI, din Bosnia şi Herţegovina, din Croaţia, Lituania, Letonia, Estonia, România şi Turcia.

AGEPI a fost reprezentată de către dna Maria Rojnevschi, Vicedirector General, dl Ion Melnic, secţia Strategii Informaţionale şi Internet, dna Ala Spănu, jurist.

După deschiderea seminarului, directorul-adjunct al Institutului Federal pentru Proprietate Industrială din Federaţia Rusă dl A. Gvinepadze a prezentat un raport despre practica Federaţiei Ruse referitor la tratarea corelaţiei proprietate intelectuală -tehnologii informaţionale.

Sub genericul *Protecția proprietății intelectuale în legătură cu aplicarea tehnologiilor informaționale* au prezentat rapoarte Tomoko Miyamoto, jurist superior, secția Dreptul brevetelor, OMPI, Winfried Schmidt, OEB, München, Maria Eliseeva, SUA, Mihail Ficsor, Centrul tehnologii informaționale și proprietate intelectuală, Budapesta. În a doua zi a seminarului au fost prezentate rapoarte despre protecția microschemelor integrate (L.I. Podshibikhin, IFPI, Rospatent).

Utilizarea mărcilor pe Internet (Tomoko Miyamoto), numele de domenii ale nivelului superior, ce conțin codul țării - ccTLDs (I.N. Kurnosov, Ministerul comunicațiilor și informatizării al Federației Ruse), depunerea electronică a cererilor și proiecte privind automatizarea: dezvoltarea proiectului WIPOnet (Allan Roach, OMPI), depunerea electronică a cererilor și proiecte privind automatizarea: din practica OEB (Giudo Gszamocki, OEB, München), licențierea programelor de calculator (Maria Eliseeva), utilizarea tehnologiilor digitale în vederea asigurării și administrării drepturilor de proprietate intelectuală: dreptul de autor și drepturile conexe pe Internet (Mihail Ficsor).

La finele seminarului toți raportorii și o bună parte din participanți au discutat despre implicațiile sociale, legislative și economice ale dezvoltării tehnologiilor informaționale asupra proprietății intelectuale.

Toți cei prezenți au participat cu interes la dezbaterile seminarului, demonstrând astfel, că lumea tehnologiilor informaționale, sub semnul cărora s-a desfășurat seminarul, a reușit să unească pe toți participanții - consilieri, oameni de afaceri, judecători sau avocați - într-o lume unică a specialiștilor în domeniul dat.

S-a constatat, de asemenea, că astfel de reuniuni sunt foarte necesare, iar participarea examinatorilor la ele este importantă, deoarece, pe de o parte, ei sunt în măsură să dea răspunsuri competente la întrebări concrete ce apar pe parcurs, iar pe de altă parte, aceștia, având un rol determinant în examinarea cererilor de brevet, trebuie să-și îmbogățească permanent experiența profesională.

Întâlnire cu reprezentantul O.M.C.

Specialiști de la Departamentul Juridic al AGEPI au participat la întâlnirea membrilor Consiliului republican de experți în domeniul comerțului cu dl Peter Thompson, șeful Direcției Agricultură, Pescuit și Biotehnologii a Directoratului pentru Comerț al Comisiei Europene, aflat într-o vizită de lucru la Chișinău în perioada 20-21 iulie curent. Dl Thompson a informat despre posibilitatea lansării unei runde de negocieri în cadrul O.M.C.,

poziția UE privind dezvoltarea cadrului juridic al sistemului mondial al comerțului și negocierile legate de Acordul O.M.C. privind Agricultură. Participanții au examinat de asemenea mai multe aspecte relevante legate de implementarea Legii Republicii Moldova privind măsurile antidumping, compensatorii și de salvagardare vizavi de experiența UE, alte probleme ce țin de promovarea comerțului cu produse agricole și alimentare pe piețele comunității.

Seminar - training O.M.C.

Țările fostei republici Iugoslavia (inclusiv Serbia) în prezent sunt în proces de aderare la Organizația Mondială de Comerț. Pentru prima dată, Republica Moldova va avea posibilitatea de a fi membră a Grupurilor de Lucru care examinează aderarea țărilor care nu sunt

încă membre O.M.C.

În acest context, Ministerul Economiei, Direcția principală a O.M.C., cu concursul Programului pentru Dezvoltarea Legislației Comerciale (CLDP) al Departamentului de Comerț al SUA, a organizat la Chișinău un seminar - training privind *Procedura de soluționare a disputelor comerciale din cadrul O.M.C., elaborarea notificărilor, mecanismul de revizuire a politicii comerciale în sesiuni de dezbateri* pentru membrii Consiliului de Experți în domeniul comerțului internațional.

Etapele elaborării politicii comerciale au fost prezentate în rapoartele reprezentanților CLDP dl Doug Newkirk, expert al O.M.C. și dl Thomas Shoenbaum, profesor în cadrul O.M.C.

DI Ion Radu, șef Secție Contencios a Agenției de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale a Republicii Moldova a fost unul dintre participanții la acest seminar.

Scurtă retrospectivă asupra descoperirilor și invențiilor secolului XX

1943

- Max Born elaborează teoria cuantică a câmpului electromagnetic

1945

- D. W. Kerst construiește betatronul - SUA

- A. Picard construiește batiscaful imersor independent

1946

- Construirea primului calculator electronic (SUA)

1947

- J. Bardeen și W. Brattain realizează tranzistorul

- S. Procopiu identifică fenomenul de creștere a câmpului magnetic al Pământului

Strategie de luptă cu falsificatorii de mărci industriale

La Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale a avut loc un seminar internațional de trei zile cu genericul “Instrumente legale de protecție a proprietății intelectuale”, organizat în colaborare cu Departamentul de Comerț și Serviciul Vamal al Statelor Unite ale Americii, destinat colaboratorilor Curții Supreme de Justiție, Procuraturii Generale, Curții de Apel, Departamentului Vamal, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne, Judecătoriai Economice, mandatarilor autorizați.

Mediatorii ai seminarului au fost dl Ion DANILIU, prim-vice-direc-tor general

AGEPI, și dna Regina DOBROV, Manager de program, CLDP.

Seminarul s-a desfășurat în baza Acordului privind aspectele comerciale legate de proprietatea intelectuală, al cărui membru este și Republica Moldova, și are drept scop protecția drepturilor de proprietate industrială la frontiera statului și lupta contra falsificatorilor.

Experții americani, prezenți la seminar, au remarcat că legislația Republicii Moldova privind protecția drepturilor de proprietate industrială “corespunde cerințelor internaționale, inclusiv celor ale Organizației Mondiale a Comerțului”. În opinia lor, este necesară introducerea în legislație a unor sancțiuni drastice pentru falsificatorii de mărci industriale.

Experții internaționali au propus colegilor din Republica Moldova să elaboreze o strategie de contracarare a falsificărilor de mărci și a pirateriei în domeniul proprietății industriale. La rândul lor, reprezentanții AGEPI au menționat că la un asemenea proiect deja se lucrează și sunt întreprinse măsuri pentru a proteja proprietatea industrială din Republica Moldova.

Reprezentanții instituțiilor judiciare, vamale, afacerilor interne din Republica

Moldova s-au informat detaliat referitor la practica americană de protecție a drepturilor de proprietate industrială la frontieră - tehnici de investigare a cazurilor de contrafacere (investigații *inter partes*, garanție, confiscare); noile tendințe de protecție a proprietății industriale (baze de date, brevetarea metodelor de afaceri, cunoștințe tradiționale, cercetarea pe Internet); regimul juridic al mărcilor notorii și al denumirilor de domen.

Conferința internațională privind drepturile de proprietate intelectuală

Lyon, Franța

La 15-16 noiembrie curent, în orașul Lyon, Franța, s-a derulat prima Conferință internațională privind drepturile de proprietate intelectuală. Conferința a fost organizată sub egida Comisariatului General al Interpol-ului și s-a axat pe problemele strategice de luptă împotriva prejudiciilor aduse în domeniul proprietății intelectuale în diferite țări ale lumii. Din partea Republicii Moldova a participat dl I. Daniliuc, Prim-Vicedirector General AGEPI.

În calitate de mediator și gazdă, a evoluat dl M. Deridder, Director executiv a Secretariatului General al Interpol-ului.

Pe ordinea de zi au figurat următoarele chestiuni:

“Noi tendințe în materie de contrafacere și piraterie” - comunicare de dna Ponsolle des Portes, Director General al Uniunii Producătorilor;

“Proprietatea intelectuală și criminalitatea organizată” - dl M. Brehony, Detectiv Superintendent, Irlanda;

“Rolul grupărilor în lupta contra prejudiciilor provocate proprietății intelectuale” - dl M. Anderson, Director Executiv al Grupului Anticoncurență nelocală;

“Parteneriatul strategic și lupta contra prejudiciilor provocate PI”- dl Poon, Serviciul vamal din Hong Kong, China;

“Vama și lupta împotriva contrafacerii”
- dl Rogé, Serviciul vamal francez;

“Parteneriatul între sectorul public și cel privat în materie de PI” - dl Necarsulmer, Președintele Companiei PBM;

“Politica Uniunii Europene în materie de PI”- dl Ravillard, administrator principal, Comisia europeană.

În problemele abordate și-au expus punctele de vedere Secretariatul General al Interpol-ului, reprezentanții Irlandei, Japoniei, Franței, Hong Kongului, Spaniei, Croației, Belgiei, Ucrainei, Republicii Moldova etc.

Simpozion anual AGEPI – OSIM

În avanpremiera Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT-2001”, la Chișinău, în perioada **2-3 octombrie**, s-a desfășurat Simpozionul bilateral anual AGEPI – OSIM.

Acest seminar, devenit deja tradițional, se organizează în conformitate cu prevederile Convenției de colaborare dintre Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din România și Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale a Republicii Moldova, încheiate la 3 martie 2000. Acest acord de colaborare prevede a derula câte două simpozioane în tematica protecției proprietății industriale în fiecare an - unul în Republica Moldova, iar altul - în România.

La actuala ediție a seminarului specialiștii celor două oficii au prezentat ample

comunicări ce țin de soluționarea unor probleme actuale ale protecției invențiilor prin brevet, și anume: *armonizarea dreptului brevetelor, aplicabilitatea sau utilitatea ca o condiție a brevetării invențiilor, unitatea invenției specifice chimiei, prioritatea invenției, examinarea invențiilor din domeniul farmaceuticii, industriei textile etc.* Un rol deosebit au fost acordate *protecției invențiilor care au ca obiect produsele alimentare, procedurii de eliberare a brevetului de invenție în România și Republica Moldova, sistemului internațional de cooperare în domeniul brevetelor, aspectelor juridice privind asigurarea protecției invențiilor, altor chestiuni de stringentă actualitate în domeniu.*

La seminar au participat dl Ion DANILIU, Prim-Vicedirector General AGEPI, dl Ion VASILESCU, Director Direcție Brevete de Inventie de la Oficiul de Stat pentru Inventii și Mărci din România, dl Petre OHAN, Director Departament Apeluri - Strategie OSIM, dl Veaceslav CRECETOV, șef-adjunct Departament Examinare AGEPI etc.

FAX

Domnului ing. Eugen Stașcov,
Directorul General al
Agenției de Stat pentru
Protecția Proprietății Industriale
a Republicii Moldova

Stimate Domnule Director General,

Acum, la foarte puțin timp de la încheierea celei de-a IV-a ediții a Seminarului bilateral OSIM-AGEPI și a celei de-a V-a ediții a Expoziției Internaționale Specializate "INFOINVENT -2001", îmi face o deosebită plăcere să vă mulțumesc dv. personal, pentru succesul deplin al acestor două tradiționale manifestări tehnico-științifice și, nu în ultimul rând, pentru deosebita ospitalitate și atmosferă

prietenească de care s-a bucurat delegația OSIM pe întreaga durată a vizitei sale la AGEPI. Apreciez acest fapt ca pe o dovadă foarte concretă a atenției pe care Dvs. personal o acordați consolidării și dezvoltării excelențelor relații statornicite între instituțiile și colectivele noastre.

Vă rog să transmiteți mulțumirile noastre și dlui Ion Daniliuc, prim-vicedirector general, dnei Maria Rojnevschi, vicedirector general, precum și celorlalți colaboratori ai Dvs. care au contribuit la deplina reușită a întâlnirii dintre specialiștii OSIM și specialiștii AGEPI.

Cu prietenie,

Gabor Varga, Director
General al Oficiului
de Stat pentru Inventii și
Mărci din România

Salonul-concurs “INVENTA - 2001” București, România

În perioada 1-14 septembrie curent la București a avut loc Salonul - Concurs “INVENTA-2001” ediția a VI-a, cu genericul: “Produse - Tehnologii - Servicii noi”. Începând cu 10 septembrie, la acest important eveniment expozițional au participat și reprezentanți ai Republicii Moldova.

În vederea promovării a 45 de invenții menționate cu medalii și diplome la Expoziția Internațională Specializată “INFOINVENT”, care se desfășoară anual la Chișinău, AGEPI a finanțat participarea inventatorilor moldoveni la Salonul Concurs “INVENTA-2001” de la București.

În cadrul expoziției au fost propuse lucrări ale principalelor centre universitare din republică, institutelor academice și de ramură, principalelor centre de medicină, institutelor de cercetări științifice și de proiectări tehnologice din domeniul industriei alimentare și agriculturii, ale unităților economice, inventatorilor particulari, și anume: *Metodă de sporire a fertilității solurilor erodate și procedeu de ameliorare a solurilor erodate, metodă de construire a drenajului antialunecător; metodă de tratament al stomatitei aftoase recidivante; tehnologii moderne nemedicamenteose în tratamentul și profilaxia pielonefritei gestaționale: substanțe antibacteriene noi; transplant osos și metodă de cranioplastie; tehnologii de obținere a noi preparate imunostimulatoare*

și hepatoprotectoare de origine algală; tehnologii de obținere a pigmentilor din cianobacterii și alge; helioinstalație; procedeu de activizare a osteogenezei reparatorii; materiale de lubrifiere; antidot pentru neutralizarea cianurilor. Întreprinderea Tehnico-științifică “Oenolab” SRL a prezentat, de exemplu, o *presă nouă pentru struguri*, iar Institutul de Genetică al AȘM - *procedee de obținere a glicozidelor steroidice, de reglare a creșterii viței de vie; de tratare a semințelor de sfeclă de zahăr înainte de semănat etc.*

Organizatorii Salonului “INVENTA-2001” au fost:

- ◆ Universitatea Tehnică de Construcții București;
- ◆ Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din România;
- ◆ Oficiul Român pentru Dreptul de Autor,
- ◆ Oficiul Municipal București pentru Protecția Consumatorului.

Evaluarea exponatelor s-a efectuat după utilitatea socială, valoarea tehnico-științifică, și nu în ultimul rând, după succesul la public. Comisia de Apreciere l-a avut în calitate de Președinte pe dr. Ing. Mircea Alămoreanu.

Juriul a acordat Premiile Expoziției, Medalii de Aur, iar diverse organizații și instituții au premiat exponanții cu mențiuni și premii speciale.

Tradiția participării la acțiuni de acest gen, existente în Republica Moldova și România, devine cu fiecare an tot mai viabilă, iar conlucrarea inventatorilor și a oficiilor de protecție a proprietății industriale - AGEPI și OSIM - dau rezultate tot mai evidente.

Participarea inventatorilor moldoveni la Salonul-Concurs "INVENTA - 2001" de la București constituie un bun prilej de promovare în țara-prietenă a activității creatorilor noștri de invenții și noutăți tehnologice.

* * *

Trofeele obținute de inventatorii noștri constituie: două medalii de aur, patru de bronz, șase premii I și alte mențiuni. Una dintre medaliile de aur a

fost obținută de dl Constantin Spânu, profesor universitar, doctor habilitat în științe medicale - pentru *noua metodă de tratament a hepatitei virale B*, cealaltă a revenit Agenției de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale - pentru *contribuțiile la dezvoltarea proprietății industriale în Republica Moldova*. Printre medaliații cu bronz se numără Universitatea de Stat din Moldova (pentru materiale de lubrifiere), Asociația Cojușna (pentru balsamul "Legenda haiducului"), Universitatea de Medicină și Farmacie "N. Testemițanu" (pentru metode de stimulare a osteogenezei) și Academia de Științe (pentru procedee de reglare și sporire a rezistenței și productivității plantelor cultivate în condiții nefavorabile).

Scurtă retrospectivă asupra descoperirilor și invențiilor secolului XX

1948

- Intră în funcțiune acceleratorul liniar de protoni (Berkeley - SUA)
- Norbert Wiener fundamentează cibernetica

1949

- W. Libby elaborează metoda datării cu carbon radioactiv

1951

- H. Land inventează sistemul de fotografiere polaroid
- Intră în funcțiune primul generator cu turbine cu abur

1952

- Intră în funcțiune protosincrotronul "Cosmotron" de 3 miliarde electronvolți la Brokhaven - SUA
- F. Stuelen introduce comanda numerică (CN) în funcționarea mașinilor - unelte
- La Uzinele Linz - Austria se realizează convertizorul cu suflare de oxigen pe deasupra băii
- Crearea sistemului N.T.S.C. de televiziune în culori

“Brussels Eureka” - la a 50-a ediție: unul dintre cele mai mari evenimente expoziționale ale Mileniului III

În perioada 13-19 noiembrie 2001 a avut loc cea de-a 50-a ediție a Salonului Mondial de Invenții, Cercetări și Tehnologii noi “Brussels Eureka”.

Aici s-au întrunit 800 de participanți din patruzeci de țări ale lumii și, pe parcursul a 7 zile, “Brussels Eureka” a prezentat mai mult de 1.200 de invenții și inovații inedite. La acest început de Mileniu, expoziția “Brussels Eureka” revine în amploare cu noi obiective și idei ...

Deja de o jumătate de secol renumitul Salon reunește anual cei mai buni specialiști în domeniul cercetărilor și descoperirilor științifice, creatori de tehnologii noi, cele mai importante asociații de inventatori, profesioniști în domeniul transferului de tehnologii, organisme oficiale care se ocupă efectiv de înregistrarea brevetelor de invenții, mărcilor de produse și servicii, desenelor și modelelor industriale.

Acesta este locul de întâlnire a tot ce ne va oferi viața în viitor, un profit și mai mare pentru dezvoltarea Umanității. “Brussels Eureka” este recunoscut ca unul din simbolurile capitalei belgiene, reședința instituțiilor europene sau, cum mai este numită, “Carrefour du Monde”.

Eureka beneficiază de un important suport mediatic al presei scrise și electronice, în afară de jurnaliștii belgieni, la acest eveniment inovațional fiind prezenți jurnaliști cu renume din toate colțurile lumii.

“Brussels Eureka” - Centru internațional al schimbului de noi tehnologii...

Expoziția “Brussels Eureka” constituie un centru de reuniuni internaționale în care se hotărăște Viitorul tehnologic al societății noastre.

Este important faptul că “Brussels Eureka” este recunoscut drept capitala Europei... Este unul din motivele pentru care Salonul beneficiază de o susținere importantă din partea Prim-Ministrului Guy Verhofstadt, din partea Ministrului federal al Economiei Charles Picquee, a Ministrului-președinte regional de Bruxelles Charles-Xavier de Donnea, a Ministrului economiei Eric Tomas, precum și a Ministrului regiunii Wallon, responsabil de problemele privind Cercetarea și Promovarea, Serge Kubla.

“Brussels Eureka” reprezintă și un important centru de afaceri. Astfel, în 1994 aici s-au întocmit contracte în sumă de aproximativ un miliard de franci belgieni sau 25 milioane Euro.

Valorificarea rezultatelor obținute în ultimii doi-trei ani de inventatorii din unitățile de cercetare și de particulari, în ideea asigurării căilor de dialog nemijlocit între creatorii moldoveni și reprezentanții mediilor științifice și de afaceri la nivel internațional, AGEPI a susținut logistic și financiar întregul proiect prin elaborarea concepției generale a participării în scopul obținerii noilor deschideri pentru integrarea mai rapidă a elaborărilor noastre în comunitatea științifică internațională, intensificarea cererii pentru oferta de cercetare și îmbunătățire a imaginii Republicii Moldova în lume. Astfel, 17 inventatori moldoveni, care au obținut distincții de primă mărime la Expoziția “Infoinvent-2001” de la Chișinău, au participat cu succes la “Brussels Eureka 2001”.

**Premianții Salonului “BRUSSELS EUREKA”
13 - 19 noiembrie 2001**

Medalii de Aur cu Mențiune			
Nr. crt.	Autorii	Titlul invenției	Denumirea instituției
1.	Gulea A., Cecal A., Țapcov V., Stăvilă V., Paraschivescu A.	Catalizatori de radioliză a apei	Universitatea de Stat din Moldova
2.	Rudic V., Deseatnic- Ciloci A., Tiurin J., Nartea E., Sîrbu T., Codreanu S., Cepoi L., Lăbliuc S., Iațco I.	Tulpini noi și procedee de obținere a enzimelor	Institutul de Microbiologie al AȘM
Medalii de Aur			
3.	Andrieș A., Bivol V., Iovu M., Buzdugan A., Șutov S.	Tehnologii avansate holografice și xerografice și dispozitive optoelectronice	Centrul de Optoelectronică al AȘM
4.	Duca Gh., Gonța M., Taran N.	Procedeu de stabilizare a materiei prime vinicole și a vinurilor spumante clasice	Universitatea de Stat din Moldova
5.	Canțer V., Meglei D., Dântu M., Zasavițchi E.	Procedeu de majorare a coeficientului forței termoelectromotoare în microfire cristaline prin efectul de câmp electric	Laboratorul Internațional de Supraconductibilitate la Temperaturi Înalte și Electronică a Corpului Solid al Institutului de Fizică Aplicată al AȘM
6.	Bostan I., Bogdan V., Dulgheru V., Bostan N., Ciupercă R.	Minihidrocentrală pentru utilizarea energiei cinetice a apei râurilor	Universitatea Tehnică a Moldovei
7.	Vlad P., Cucicova C., Arîcu A.	Procedeu de obținere a drimenolului din 11-mono- acetatul driman. Procedeu de obținere a drimenolului din 11- monoacetatul driman 8 α , 11- diolului	Institutul de Chimie al AȘM

8.	Gudumac V., Rudic V., Gulea A., Popovici M., Chiriac T., Bulimaga V.	Noi bioremedii de origine algală	Universitate de Stat de Medicină și Farmacie “N.Testimițanu”
9.	Prisacari V., Țapcov V., Buraciov S.	Bis[N/-(2-oxi-1-naftal)-5-nitro-2-furfurilidenhidrazo- nato] zinc care manifestă activitate antibacteriană față de bacteriile din genul Staphylococcus și Streptococcus	Universitate de Stat de Medicină și Farmacie “N.Testimițanu”
Medalii de argint			
10.	Poleacov M., Poleacova N.	Instalație eolian-energetică	Poleacov M.
11.	Dorogan V., Tighineanu I., Vieru T., Secieru V., Prodan I.	Fotoreceptori pe baza semiconductorilor nanostructurați	Universitatea Tehnică a Moldovei
12.	Toma S., Veliksar S., Busuioc V.	Procedee de combatere a clorozei viței de vie	Institutul de Fiziologie a Plantelor al AȘM
13.	Emnova E., Rudic V., Mereniuc Gh., Corețchi L., Cepoi L., Slanina V.	Biopreparat pseudobacterin IMM pentru bioprotecția plantelor	Institutul de Microbiologie al AȘM
Medalii de Bronz			
14.	Hăbășescu I., Smirnov L., Trubnicov V., Olexiuc A., Șavidze Z.	Presă hidraulică	Institutul de Cercetări Științifice și Construcții Tehnologice pentru Mecanizarea și Elec-trificarea Complexului Agroindustrial
15.	Nistiriuc P., Țurcan D., Alexei A., Beregoi E.	Criotron acustoelectronic și metodă de dirijare cu supraconductibilitate	Universitatea Tehnică a Moldovei
16.	Badinter E., Ioșer A., Pobedinski V., Staruș I., Ostapenco N., Drigo V., Mihailenco N.	Metodă de diagnosticare a manșoanelor de cauciuc ale aparatelor de muls	Institutul “ELIRI” S.A.
17.	Berzan V., Bârlădean A., Țișu M., Lumer I.	Generator asincron cu excitație capacitivă	Institutul de Energetică al AȘM

Expoziția internațională universitară “Orienta”

“Orienta” - Salonul European de Învățământ și Încadrare în Muncă, care s-a derulat în aceeași perioadă cu Expoziția “Brussels Eureka”, constituie expresia interacțiunii dintre cercetare, inovație și învățământ. De aceea între aceste două acțiuni se creează o legătură tot mai strânsă. Mai ales în ce privește aplicarea practică a domeniilor respective.

Expoziția Mondială de Inovații, Inventii și Tehnologii noi “Brussels Eureka” se organizează din inițiativa Camerei belgiene a Inventatorilor pentru a permite asociațiilor

de inventatori și inventatorilor din întreaga lume de a găsi parteneri comerciali.

O altă misiune este de a menționa inventatorii și inovatorii, protectorii activi ai acestora cu distincția onorifică belgiană: “Inventator remarcabil”.

Una din misiunile Comitetului director al Camerei belgiene a inventatorilor este de a stabili contacte la cel mai înalt nivel cu diferite țări pentru a obține susținerea și colaborarea acestora în vederea promovării inovațiilor și invențiilor naționale de rangul Expoziției “Brussels Eureka”.

Expoziție jubiliară a statelor membre CSI

La Moscova a avut loc o mare expoziție a realizărilor din cei zece ani de existență a Comunității Statelor Independente. Un loc important a constituit și prezentarea în cadrul expoziției jubiliare a activității Oficiilor de protecție a proprietății industriale din statele CSI. Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale din Republica Moldova a prezentat postere cu o informație bogată și interesantă despre activitatea sa și despre realizările inventatorilor moldoveni în această perioadă.

Optimismul exprimat la etapa bilanțului a 10 ani de activitate în

cadru Comunității Statelor Independente pornește din interesul comun de intensificare a proceselor de integrare în spațiul CSI, dar și din convingerea fermă că există un potențial considerabil, deocamdată nevalorificat al unei cooperări durabile și eficiente în cadrul comunității, s-a menționat de nenumărate ori la Summit-ul șefilor de state CSI de la 29 - 30 noiembrie curent.

Colaborarea în domeniul protecției OPI în cadrul CSI, materializată prin activitatea

fructuoasă a Oficiului Eurasiatic de Brevete (OEAB), Consiliului Interstatal în domeniul Protecției Proprietății Industriale, prin multiplele contracte și Acorduri bilaterale de colaborare în domeniu între țările comunității este o confirmare în acest sens.

Standul Republicii Moldova la expoziția jubiliară a reflectat realizările științei, ale inventatorilor și savanților noștri. Aici au fost expuse invențiile care au obținut distincții de primă mărime la Expoziția Internațională Specializată “INFOINVENT-2001” și la “BRUSSELS EUREKA-2001”. Invențiile prezentate prin postere speciale, atractive și pline de conținut, au trezit interesul vizitatorilor, curiozitatea celor interesați prin prezentarea esenței invențiilor, constituind un imbold pentru implementarea invențiilor și ideilor în producție, pentru încheierea de contracte și acorduri de colaborare.

La expoziție au fost prezentate informații ample privind activitatea Oficiului Eurasiatic

de Brevete, Consiliului Interstatal în domeniul Protecției Proprietății Industriale. Posterele reflectă activitatea de protecție a proprietății industriale, de creare a bazei legislative, structura Oficiilor de brevete ale țărilor membre ale Consiliului Interstatal pentru Protecția Proprietății Industriale (Azerbaidjan, Armenia, Belarus, Kazahstan, Kirghizstan, Republica Moldova, Federația Rusă, Tadjikistan și Ucraina). Aici au fost distribuite materiale informative privind activitatea AGEPI, a celorlalte Oficii de protecție a proprietății industriale.

Tot în cadrul Summit-ului jubiliar a fost luată decizia desfășurării la sfârșitul lunii mai, anul viitor, la Chișinău a următoarei reuniuni CSI. Potrivit convingerii șefilor de state membre ale CSI viitorul acestei organizații ar putea fi asigurat doar printr-o cooperare economică mai strânsă, prin unificarea legislației în toate domeniile.

Scurtă retrospectivă asupra descoperirilor și invențiilor secolului XX

1953

- Sunt inventate cinematograful și sistemul de proiecție Vistavision

1954

- Este adoptat Sistemul Internațional de Măsură (SI)

- Construirea avioanelor “delta” cu viteză supersonică - SUA

- Inaugurarea primei centrale atomoelectrice din lume (Rusia)

1955

- C. Cokerell experimentează “aeroglisorul” - vehicul cu pernă de aer

- Primul tren teleghidat - Franța

Conferință de presă la AGEPI

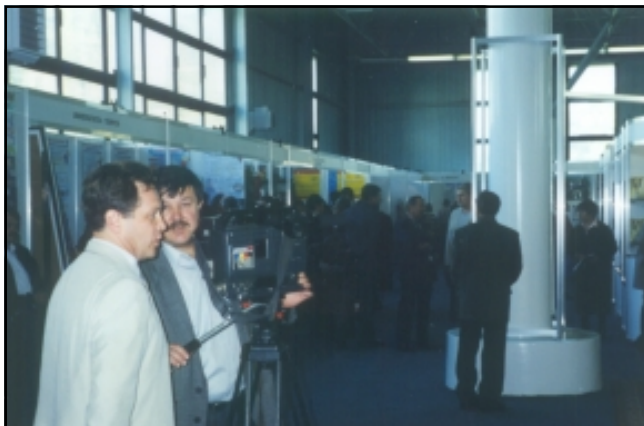
Joi, 1 noiembrie curent, serviciul de presă al AGEPI a organizat o conferință de presă la care au fost invitați reprezentanții mediilor de informare ce abordează tematica protecției proprietății industriale, rolul produsului intelectual în relansarea social-economică a țării, promovarea inventivității și spiritului creator, aplicarea industrială a inovațiilor.

În cadrul acestei acțiuni au fost puse în discuție două subiecte:

1) bilanțul Expoziției Internaționale Specializate "INFOINVENT-2001" și

2) rezultatele reuniunii Adunărilor Generale ale Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală din septembrie-octombrie curent de la Geneva, Elveția, la care au participat și reprezentanții Republicii Moldova - dl Eugen Stașcov, Directorul General AGEPI, dl Ion Daniliuc, Prim-vice-director General AGEPI.

Actualmente, Republica Moldova este membru cu drepturi depline al Comitetului Coordonator al OMPI și deține vicepreședinția Comitetului Executiv al Convenției de la Berna.

Importanța acestui for internațional rezidă și în faptul că pe agenda de lucru a Adunării Generale au fost incluse chestiuni care vizează nemijlocit Republica Moldova. Astfel, a fost aprobat Programul și Bugetul Organizației pentru anii 2002-2003, program ce va conține

activități speciale de lungă durată pentru țara noastră. De asemenea, a fost pusă în discuție reforma juridico-organizațională a OMPI, în procesul realizării căreia participă și Moldova.

La conferință au fost prezenți reporteri de la agențiile de presă: Basa-press (Mirela Simionescu) și Infotag (Lucia Oală), corespondenți de la ziarele “Tineretul Moldovei” (Eugenia Buzu), “Jurnal Național” (Natalia Mogâldea). Nu au lipsit nici reprezentanții presei electronice, de la TVM programul informativ “Mesager”(Cornelia Stefoglu) și Radio Național emisiunea “Evrika”(Ilie Sajin).

Reamintim, că AGEPI preia concursul pentru nominalizarea celor mai activi jurnaliști care abordează tematica protecției proprietății industriale.

La concurs pot participa jurnaliști profesioniști și corespondenți netitulari din mediile de informare republicane și locale care au publicate sau difuzate la tema dată materiale de informare, de analiză și sinteză, alte studii pe parcursul anilor 2001-2002.

Accentul se va pune pe continuitatea problemelor proprietății industriale (rubrici permanente în presa scrisă, serii de emisiuni la TV și radio etc.)

Scurtă retrospectivă asupra descoperirilor și invențiilor secolului XX

1956

- Laboratoarele “Bell” - SUA inventează videofonul

- J. Bertin construiește primul autotren pe pernă de aer

- A. N. Tupolev construiește avionul turbopropulsor TU 144

- În România intră în funcțiune prima stație de televiziune

1957

- La 4 octombrie este lansat primul satelit artificial al Pământului, Sputnik 1 (URSS)

- Intră în funcțiune primul reactor atomic românesc, la București

1959

- Prima rachetă atinge suprafața Lunii (Lunik 2 - URSS)

- T. H. Malman inventează laserul

1960

- Lansarea primului satelit meteorologic “Vanguard II” - SUA

- Primul automobil cu pernă de aer (firma “Curtiss Wright”)

1961

- Lansarea în cosmos a navei “Vostok 1” - prima cu un om la bord (Iuri Gagarin)

1962

- Ion Agârbiceanu realizează primul laser românesc

Seminare privind protecția mărcilor

În luna iulie Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale a desfășurat diverse activități cu solicitanții. Secția Promovare a Proprietății Industriale și Marketing (SPPIM) din cadrul AGEPI își continuă pe teren activitatea de popularizare a cunoștințelor privind sistemul de protecție a mărcilor.

La 13 iulie curent, a avut loc seminarul privind protecția mărcilor în Republica Moldova, la Întreprinderea de produse alcoolice "Natogheia" SRL din jud. Edineț.

Programul a cuprins un spectru larg de probleme legate de sistemul de protecție internațională a mărcilor atât pe teritoriul republicii, cât și în străinătate.

De această dată AGEPI a fost reprezentat de dna Ana Arnaut, șef-adjunct al SPPIM, dl Leonid Cotruță, specialist coordonator, și dna Diana Hmeli, jurist.

Din partea întreprinderii respective au participat: dl Valeriu Babin, directorul

Întreprinderii "Natogheia", dna Galina Ciornâi, contabil șef, dl Anatolie Gramma, șeful secției de producere, dna Valentina Balahnin, șeful secției de îmbuteliere. Au mai fost prezenți și specialiști principali din laboratoarele și secțiile de producție.

Prin această participare, precum și prin diversele dezbateri de pe parcurs, a fost demonstrat interesul deosebit față de problemele puse în discuție. Seminarul a început cu o scurtă prezentare a activităților de bază ale Agenției, după care au urmat discuții referitoare la particularitățile caracteristice fiecărui obiect de proprietate

La 24 iulie anul curent la Orhei s-a desfășurat un nou seminar cu genericul protecției mărcilor de produse, la întreprinderea “Orhei-Vit” S.A. Au fost prezenți specialiștii întreprinderii: dl Grigore Caraman, director de comerț, dl Emilian Guțu, șef Secție Marketing,

industrială, în parte, înregistrate la AGEPI. În special, acțiunea s-a axat pe probleme ce țin de legislația în vigoare în domeniul protecției mărcilor și denumirilor de origine a produselor în Republica Moldova.

Un punct aparte din program a fost dedicat procedurii de depunere a cererilor de protecție a mărcilor pe cale națională și internațională la AGEPI. Referitor la toate acestea a vorbit dna Diana Hmeli, jurist.

Spre finele seminarului, dl Anatolie Roșco, patronul întreprinderii, a organizat o excursie prin halele unității, prezentând, un raport pe viu referitor la activitatea pe anul 2001 - 2002.

Aceste deplasări ale specialiștilor AGEPI pe teren sunt generate de situația materială dificilă a inventatorilor și antreprenorilor din țară. Iar sarcina de bază a Administrației AGEPI este de a-i informa pe aceștia din urmă cu noutățile de ultimă oră din domeniile respective.

dl Simion Mudrea, șef Secție Vânzări, dna Galina Grama, economist - contabil pe vânzări ș.a.

S-au pus în discuție aceleași probleme: sistemul de protecție la nivel național și internațional a mărcilor de produse atât de pe teritoriul republicii, cât și peste hotarele ei. Reprezentanții AGEPI: dna Ana Arnaut, șef - adjunct al SPPIM, dl Leonid Cotruță, specialist-coordonator, Natalia Vorobiova, specialist principal SPPIM, și Oxana Vișonu, jurist, reprezentant AGEPI la Orhei, au vorbit despre importanța și rolul mărcii de produse și servicii în comerțul național și mondial.

De fapt, seminarul s-a axat mai mult pe modalitățile de introducere a unor modificări în designul mărcii de produse a întreprinderii, până la luarea deciziei de înregistrare și după aceasta. Specialiștii de la Întreprinderea “Orhei-Vit” au fost interesați de modalitățile și particularitățile

de depunere a cererilor în străinătate, conform Aranjamentului de la Madrid, privind înregistrarea în străinătate a mărcilor sau Protocolului la acest Aranjament. Prin organizarea mai multor seminare pe teren, AGEPI Mobil își realizează funcția sa de bază - de a informa potențialii solicitanți referitor la noutățile de ultimă oră în domeniul protecției mărcilor de produse și de servicii.

* * *

În perioada 20-22 septembrie curent Centrul Mobil s-a aflat în zona de nord a

Republicii Moldova. În orașul Bălți specialiștii AGEPI au vizitat întreprinderile "Basarabia-Nord" S.A., "Incomlac" S.A., "Arcașul" S.A. și au analizat împreună cu conducătorii acestor unități efectele înregistrării mărcilor de produse și servicii, precum și necesitatea elaborării unor mărci

attractive noilor produse, alte aspecte ale proprietății industriale.

* * *

În continuare echipa Centrului Mobil s-a deplasat la Râșcani, unde a participat la festivitățile prilejuite de Ziua orașului, apoi a purtat negocieri cu administrația Fabricii de brânzeturi și cu directorul Colegiului agricol din localitate în vederea depunerii unui set de cereri de înregistrare a obiectelor de proprietate industrială la AGEPI.

Vom concretiza că până în prezent Centrul mobil a vizitat diverse întreprinderi

și instituții din localitățile Chișinău, Edineț, Drochia, Orhei, Abaclia, Tvardița, Telenești, Șoldănești, Rezina, Hâncești, Leova, Comrat, Cimișlia, Cahul, Strășeni, Bălți.

Cursuri de management după model japonez

În a doua jumătate a lunii septembrie specialiștii de la AGEPI - dna Maria Rojnevski, vicedirector general, și dl Vasile Mereanu, șef Serviciu Resurse Umane, au participat la cursurile didactice organizate de către Centrul Japonez din Moldova și Ucraina.

Cursurile cu tema “**Gestionarea problemelor legate de cadre și de organizarea muncii**”, având drept coorganizatori Ministerul afacerilor externe al Japoniei, Secretariatul Comitetului de Susținere și S.A. “Tokio-Risearche- International”, au durat 4 zile.

Ascultătorii s-au familiarizat cu principiile generale ce stau la baza organizării activității întreprinderilor conform modelului japonez de management, care a asigurat prosperitatea economică a țării în perioada postbelică.

contemporan de atestare a lucrătorilor și modul în care acesta se modifică pe măsura extinderii întreprinderii.

Aspectele teoretice comunicate ascultătorilor au fost consolidate prin analiza materialelor audio-vizuale, organizarea exercițiilor și soluționarea situațiilor practice.

În ultima zi s-a propus o analiză comparativă a două sisteme de gestionare a problemei cadrelor și salariilor – cea japoneză și cea apuseană, evidențiindu-se avantajele și dezavantajele fiecăreia dintre ele, s-a încercat o dezvoltare a

Au fost analizate cu minuțiozitate premisele sociale și economice care au condiționat afirmarea și dezvoltarea modelului japonez de management, procesul implementării normelor tradiționale japoneze de management, precum și schimbările ce s-au impus în perioada scăderii tempoului creșterii economice, a afirmării progresului tehnic și a principiilor globalizării în economie, a îmbătrânirii populației și a micșorării numărului de copii în familie, alte probleme actuale ale acestui model și perspectivele lui.

Specialiști de înaltă calificare au relatat celor prezenți diverse proceduri din activitatea cotidiană a serviciilor cadre (angajarea la serviciu, instalarea în funcție, avansarea și trecerea la alt post, zilele de odihnă și concediile, întreruperile temporale ale serviciului etc.), despre esența sistemului

perspectivelor acestora.

La finele cursului ascultătorii au încercat să elaboreze în comun cu lectorii un sistem optimal de gestionare a problemei cadrelor, care să fie mai convenabil pentru întreprinderile din Moldova.

Simpozion internațional privind protecția indicațiilor geografice

Simpozionul internațional privind protecția indicațiilor geografice, organizat de către OMPI în cooperare cu Direcția națională de proprietate industrială a Ministerului Industriei, Energiei și Mine-ritului din Uruguay, și-a desfășurat lucrările la Montevideo, Uruguay, pe 28-29 noiembrie 2001.

În aceste două zile Simpozionul a inaugurat un forum în care au fost abordate aspecte ale protecției indicațiilor geografice conform legislației, la nivel național și internațional, forumul fiind deschis pentru toate guvernele reprezentative.

Programul de lucru al Simpozionului a fost structurat în așa mod, încât fiecare participant și-a putut prezenta raportul, după aceasta, s-a acordat timp discuțiilor, schimbului de păreri și opiniilor referitor la genericul abordat anterior.

Conform programului, Simpozionul a fost deschis de către experți din domeniul protecției indicațiilor geografice din Australia, Chile, Franța, Mexic, Peru, Spania și Uruguay, plus reprezentanți din partea OMPI și OMC.

Translarea sonoră a fost asigurată în limbile engleză, franceză și spaniolă.

“Ournet Moldova”

Moldova și exodul de creieri

Unui tânăr savant de la unul din institutele de genetică ale Academiei de Științe a Moldovei i s-a furat într-o singură noapte tot porumbul experimental care, conform planurilor sale, urma să devină material ilustrativ și bază pentru teza de doctorat. S-a dus porumbul - s-a dus și teza, de aceea Valeriu Rotarencu nici nu dorește să explice, ce anume urma să

demonstreze regretatul său porumb, pentru că acum, comentează dumnealui, acestea ar suna ca niște afirmații absolut neargumentate. Situația, în care chiar sub ferestrele Institutului de genetică cineva izbutește să rupă toți știuleții de porumb de pe un lot de aproximativ jumătate de hectar, se prezintă în egală măsură anecdotică, tragică, dar mai ales simptomatică. Nu este primul și,

fiți siguri, nici ultimul caz de furt de pe un lot experimental. Măcar și pentru că nu te poți aștepta la exces de zel de la niște paznici-pensionari, care primesc câte o sută de lei pe lună pentru serviciile de noapte - pe de o parte, iar pe de alta - nici la înțelegere a preocupărilor savanților de la niște hoți, pentru care porumbul, de-o fi “științific”, de-o fi colhoznic - chilipir să fie.

Institutele științifice, ale căror activitate se bazează pe cercetările experimentale - de mult au fost lăsate în voia soartei, cu ideea că “salvarea celor care se îneacă este în mâinile celor care se îneacă”. Și lumea se salvează - cine și cum poate. Dar salvarea lor nu se leagă câtuși de puțin de ceea ce se cheamă știința moldovenească. Pentru că, ce perspective are la ora actuală un savant “de rând” în Republica Moldova? Are două perspective diametral opuse. Propriul stat, care, presupunem, ar vrea să aibă și știință, dar nu poate, pentru că nu are bani (din motive obiective, o știm). Și Occidentul - care, în mod sigur, vrea să aibă știință (și cât mai dezvoltată), și care, în mod sigur, are și bani ca să o dezvolte.

Opinia expusă recent de premierul nostru, potrivit căreia potențialul de bază al țării îl constituie nu agricultura, nu vinul și pătlăgelele, ci resursele umane (mai exact, intelectuale), ni se pare mai mult decât lucidă. Păi să știți: aceste unice resurse ale

noastre sunt cumpărate ca pâinea caldă de alte state. Sub pretextul de doctoratură, proiecte de cercetare comune și participare la diverse programe.

Ispita savantului moldovean este pe deplin explicabilă. Occidentul îl atrage prin condiții normale de activitate experimentală, prin laboratoare utilizate și dotate în conformitate cu ultimul cuvânt al științei și tehnicii, în sfârșit - prin salarii normale (deși anume acest moment este examinat în ultimul rând). Dar ce lasă “creierii” noștri în patrie?

Salariul slujitorilor științei, care, apropo, a început să fie plătit în termen numai în anul curent, este o rușine și o batjocură față de cei care îl primesc. Pentru că nu poate un director de institut, purtător al tuturor titlurilor științifice posibile ale Moldovei și având un renume mondial, să primească un salariu de 40 de dolari (500 lei). Iar un doctorand al Institutului de Fizică Aplicată - să trăiască dintr-o bursă de 148-170 lei. Și, ceea ce este chiar absurd, după susținerea tezei, angajându-se ca inginer, să aibă un salariu de 120-160 lei (mai mic decât bursa). Astăzi AȘM aproape că nu dă curs invitațiilor de participare la simpoziioanele și seminarele internaționale - tot din lipsă de mijloace.

La ora actuală în țară practic nu au mai rămas savanți cu vârsta între 30 și 35 de ani. Au plecat cu toții peste hotare. O

altă problemă serioasă este lipsa de conducători științifici. Unii au plecat și ei pe alte meleaguri, unde sunt în mod evident mai prețuiți, alții ocupă posturi de răspundere și nu au timp să se mai ocupe și de savanții-începători. De fapt, nici "începători" nu prea mai există. Pe timpuri se adunau câte 7-8 doctoranzi anual. Anul trecut, Institutul de Genetică a avut numai unul. Cauza acestui fenomen este mult prea evidentă - lipsa de perspectivă a științei noastre. Pe tărâmul științei pășesc numai acei, care pur și simplu nu-și imaginează să facă altceva.

Institutul de Genetică a cerut să i se pună la dispoziție pământ și tehnică agricolă, argumentându-și propunerea cu calcule, câte milioane de lei ar putea câștiga geneticienii pentru institut și pentru bugetul statului. Pământ nu li s-a dat. Această poziție a autoritarilor este pur și simplu lipsită de logică.

Savanții noștri au o calitate stranie, aproape inexplicabilă: se mândresc cu toții cu știința moldovenească și doresc din tot sufletul să lucreze pentru ea. Dar în același timp caută proiecte interesante în Occident și stau cu valizele făcute...

Ar mai fi un moment important, care determină situația de "lipsă de perspectivă". Rezultatul final. Țara are realizări științifice cu valoare de unicat (majoritatea în domeniul agriculturii), care demult le fac cu ochiul investitorilor străini, dar față de care aici nu se manifestă nici un interes: stimulatori biologici de creștere a plantelor, soiuri de elită. Savanții au ferma convingere că ar putea aduce statului foloase mari și sume mari de bani. Dar, a spus odată unul din autorii de stimulatori biologici, savantul nu este și om de afaceri, preocupările lui sunt altele.